

[Forsvarsministeren.]

merudgifter. Hvor store disse er, vil jeg gerne gøre rede for gennem en omtale af forslaget enkelte punkter.

Jeg har flere gange overfor det høje ting haft lejlighed til at redegøre for de værnepligtiges lønninger, sidste gang under den nylig afholdte finanslovdebate. Som jeg anførte dengang, modtager de værnepligtige en række af de goder, hvortil den skete stigning i pristallet jo i hovedsagen har kunnet henføres. Jeg tænker her på grupperne fødevarer, tøj, bolig, brændsel og belysning. Jeg skal derfor kun udtale, at de senest stedfundne stigninger i pristallet ikke motiverer en forhøjelse af lønningerne af en størrelsesorden som her foreslået. Jeg skal i denne forbindelse oplyse, at såfremt man hævede lønningerne til 4 kr. om dagen til værnepligtige menige, ville dette betyde en årlig merudgift på ca. 18,2 mill. kr. Såfremt en lønforbedring af samme omfang tænkte at omfatte alt daglønnet militært personel, ville merudgiften andrage 23,6 mill. kr.

Hvad angår orlovsrejserne, er forholdet det, at der i øjeblikket gives værnepligtige med 15—16 måneders tjenestetid gennemsnitlig ialt 5 frirejser og værnepligtige med længere tjeneste gennemsnitlig 7 frirejser. Altså i gennemsnit 1 frirejse for hver 2½—3 måned. Da 1 frirejse for hele det værnepligtige mandskab koster ca. 1,1 mill. kr., vil en udvidelse af frirejsernes antal til 1 hver måned, indbefattet orlovsrejser ved jul, påske og pinse, betyde en årlig merudgift på ca. 9 mill. kr.

Forslaget om, at de værnepligtige skal have stillet let udgangsfoðtøj til rådighed, har jeg ligeledes haft anledning til at nævne for det høje ting under finanslovdebatten. For udlevering af foðtøj til de værnepligtige er forholdet det, at der ved søværnet udlånes 1 par sko og 1 par støvler, der vedligeholdes af søværnet. Ved hæren og flyvevåbnet udlånes 2 par støvler, der ligeledes vedligeholdes ved forsvarrets foranstaltning. Herudover skal de indkaldte til disse to værn til udgangsbrug medbringe 1 par sko, der skal vedligeholdes af den værnepligtige selv. Som jeg gjorde opmærksom på, sidst jeg havde ordet om dette forhold, vil det, såfremt man fra forsvarrets side skal anskaffe og vedligeholde sko til alle værne-

pligtige, betyde en merudgift, som efter en nylig foretagen beregning vil beløbe sig til ca. 1,75 mill. kr. årlig.

Om undermundering til de værnepligtige skal jeg oplyse, at det indkaldte mandskab ved det første møde får udleveret tilstrækkeligt med skjorter, undertøj og sokker til det første år. Efter et års tjeneste udleveres der supplerende beklædning, og dette fortsætter hvert halvår, så længe det værnepligtige personel forretter tjeneste.

Hvad vask af denne undermundering angår, er forholdet det, at den for hærens og flyvevåbnets vedkommende foretages af den værnepligtige selv. Der har tidligere været overvejelser om at foretage vask ved forsvarrets foranstaltning. Dette blev imidlertid opgivet, efter at det blev oplyst, at en vaskeordning udvidet til hæren og flyvevåbnet ville kræve et ret stort yderligere depotpersonale og skønsomt ville medføre en årlig merudgift på mindst 3½ mill. kr.

Det vil ses, at en imødekomme af alle punkterne i det stillede forslag tilsammen vil medføre en merudgift af en størrelsesorden på mindst 32 mill. kr. årlig. Da denne udgift skal afholdes indenfor rammerne af forsvarsbudgettet, vil jeg finde det naturligt, at de her rejste spørgsmål afventer forhandlingerne i udvalget vedrørende vort forsvars fremtidige organisation.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ingmar Wagner): Den kommunistiske folketingsgruppe har fremsat dette forslag om foranstaltninger til forbedring af den værnepligtige ungdoms forhold, fordi vi er af den opfattelse, at det er stærkt påkrævet, at der meget snart sker en betydelig forbedring af disse unges kår, og dette ønske støttes ikke alene af soldaterne, men også af deres pårørende, ligesom befalingsmændene gentagne gange har udtalt sig for forbedringer for de værnepligtige på de områder, som kommunisterne her kræver det.

Der ofres som bekendt daglig millionbeløb til militære formål. På finansloven er der i år afsat mere end 1 milliard kr. på forsvarsministerens budget, og det er mere end tvivlsomt, om dette store beløb slår til. Der stilles stadig krav om større ydelser. Et af de seneste er, at NATO ifølge dagspressen har forlangt, at bevillingerne